

V luči vere

I ljubimo
svoj dom!

RAFAEL

Glasilo jugoslovanskih izseljencev
v Holandiji in Belgiji

Uredništvo in uprava: Heerlen, Gasthuisstraat 3.
Štev. 6.

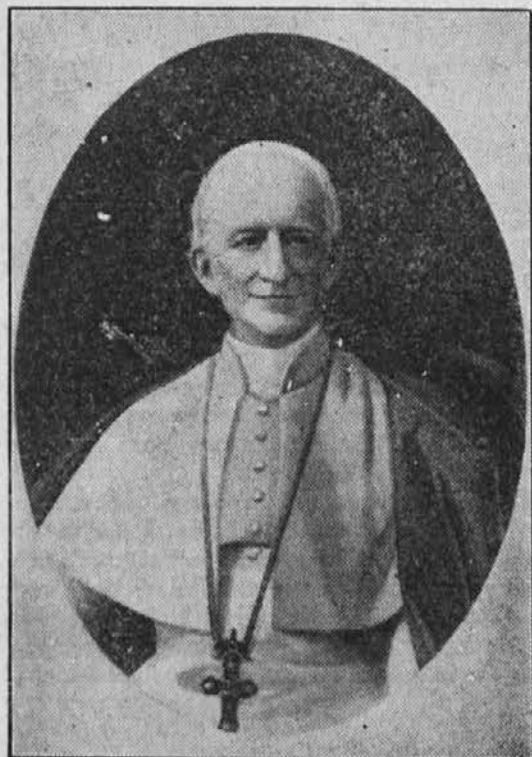
JUNIJ 1931

Izdajatelj: D. OBERŽAN
Leto I.

P. Teotim:

RERUM NOVARUM.

Tako se nazivlje okrožnica, ki jo je izdal pred 40 leti papež Leon XIII., in v kateri razpravlja Njegova Svetost o položaju delavskega stanu. V zelo jasni luči opisuje papež žalosten položaj, v katerem se nahaja večina delavcev in neustrašeno izjavlja, da je naložen delavcem suženjski jarem.

Papež Leon XIII.

Kot oče kristjanov, ki mu je usoda ubogih otrok pri srcu, opozarja sv. oče pred veliko nevarnostjo socializma, ki grozi s svojo brezbožnostjo, materijalizmom in iz tega sledečim razrednim bojem, kar vse ima lahko usodepolne posledice za delavski stan.

Zato navaja sv. oče sredstva, ki bi mogla biti dovolj močna, da vpostavimo zopet zdrave delavske razmere. Ta sredstva je iskati:

1. V Cerkvi, kjer edino je docela zavarovano človeško dostojanstvo; Cerkev namreč uči, da smo vsi ljudje bratje in sestre, med katerimi mora vladati pravičnost in ljubezen.

Cerkev nudi tudi dovolj nadnaravnih sredstev, da more biti človek koristen ud človeške družbe.

2. V državi. Sv. oče obširno opisuje dolžnosti države do delavcev in odločno povdarja, da mora najti delavska množica največ zaslombe v državi.

3. Pri delavcih samih. Ti se morajo organizirati v društva, ki imajo za cilj njihov verski in ravno tako njihov materialni interes, tako da bo mogel delavec svojemu stanu primerno in pošteno živeti ter tudi kulturno napredovati.

Leon XIII. je dobil po tej svoji okrožnici ime „papež delavcev“.

Dragi Slovenci! Ko se vi večkrat čudite, koliko se je in še tu v Holandiji za delavce stori, n. pr. glede stanovanj, bolniške oskrbe, pouka itd., vedite, da to ni v prvi vrsti radi tega, ker da ima Holandija veliko denarja, temveč, ker se je tu takoj ob pričetku industrije delalo na to, da se papeževa okrožnica uveljavi.

V mesecu majniku je stavil sedanji sv. oče Pij XI. o priliki proslave 40 letnice Rerum Novarum Holandijo v tem pogledu za vzgled celemu svetu.

KATOLIŠKA DELAVSKA DRUŠTVA V HOLANDIJI.

2. Stanovska organizacija - Werkliedenbond.

V zadnji številki našega lista smo podali splošem zgodovinski pregled delavskih društev in osvetlili delo centrale „R. K. Werkliedenverbonda“. Omenili smo, da ima ta zveza delavskih društev, v kateri so včlanjeni vsi 5 Werkliedenbondi, Mijnerwerkersbondi in vse druge strokovne organizacije, svoj sedež v Utrechtu.

Vsaka škofija ima torej svoj Werkliedenbond. V vsakem večjem delavskem okraju ima potem ta Werkliedenbond svoje „Werkliedenvereniging“. V Limburgu je sedež Werkliedenbonda v Heerlenu, Stationstraat 59.

Kaj je torej Werkliedenbond in kaj je njega namen?

R. K. Werkliedenbond je delavska stanovska organizacija, katere namen je verski, moralni, umski in gospodarski povzdig delavskega stanu.

Svoj namen za verski in umski dvig delavstva dosega organizacija:

1. Z mesečnim prejemanjem sv. obhajila, z duhovnimi vajami, s spodbujanjem za pristop v katoliške verske organizacije.

2. S prirejanjem **podučnih tečajev**, „Pratavondov“. V Limburgu ima Werkliedenbond posebno insitucijo za izob-

razbo in propagando „**Vorming en Propaganda**“, koje vodja je znani p. Jacobs. Ta pater vodi v zimskih mesecih izobraževalne tečaje za odbornike posemeznih organizacij, sestavlja delovne programe in vodi velikanski propagandni aparat.

3. V Rolducu pri Kerkrade se vrši vsako leto socialni teden, „**Sociale Week**“, kjer se obdelujejo najvažnejša socialna vprašanja. Tako bo letos v avgustu že 7. socialni teden, ki bo obravnaval vprašanje kapitalizma.

Spodbudno je omeniti tu, da se je 22. marca tl. vse članstvo Werkliedenbonda udeležilo sv. maše ki so se opravile ta dan po vseh cerkvah v zadoščenje Kristusu in Cerkvi radi grde akcije prostozidarjev proti papeževi okrožnici „**Casti conubii**“; članstvo je pristopilo ta dan k skupnumu sv. obhajilu.

Za **gospodarski dvig** in socialno zboljšanje se trudi Werkliedenbond:

1. V sedanji gospodarski krizi se je obrnil v imenu 150.000 organiziranih delavcev na državno oblast in na občine, da odpomoreta **brezposelnosti** s podporo ali z zaposlitvijo, kar sta obe oblasti tudi upoštevali in izvedli.

2. Po posredovanju Werkliedenbonda sta bili osnovani dve katoliški stanovanjski družbi „**Ons Limburg**“ in „**Thuis Best**“, kateri družbi sta pozidali že več tisoč krasnih delavskih hišic. K zidanju je prispevala visoke zneske tudi država. Večina delavskih kolonij je danes last teh dveh družb, nekaj kolonij je tudi v rokah državnih rudnikov. Tudi „**Gezellenhuis**“-i so vsi razun enega last privatnega katol. komiteja „**Ons Limburg**“.

3. Da dobiva delavec po ceni kruh in življenske potrebščine sploh, zato skrbi konsumno društvo „**Ons Dageelijksch Brood**“, ki je največji konsum v Limburgu. Ta konsum ima 2 moderni pekariji, 35 kolonijalnih trgovin, 2 klavnice-mesarije itd. Člani konsumnega društva morejo biti le člani Werkliedenbonda, torej tudi člani jugoslovanskega društva sv. Barbare, in dobe pri nakupu kruha 15%, pri kolonijalnih stvarih 6% popusta. — Pri rojstvu otroka v družini daje konsum podpore, ki se ravna po vrednosti nakupljenega blaga.

4. „**Volksbank**“ je delavska hranilnica, ki daje ves svoj čisti dobiček v socialne namene.

5. **Pravno zastopstvo** je važen urad pri Werkliedenbondu, ki nudi po svojem izvedencu brezplačno zastopstvo v pravnih rečeh, kakor: pri odmeri bolniške, ali invalidne rente, pri sklepanju delavskih pogodb, pri zavarovanju, v stanovanjskih spornih zadevah itd.

V Limburgu ima pravno zastopstvo svoje urade v Heerlen, Stationstraat 59; Kerkrade, Hoofdstraat, Volkshuis; Sittard, Wilhelminastraat „**St. Joseph**“.

6. „**Arbeidsbeurs**“ preskrbuje brezposelnim delo. Uradu je v Heerlenu, „**Ons Volkshuis**“ in v Maastrichtu.

7. „**Dokter- en Apothekersfonds**“ je važna ustanova in velikega pomena za nerudanje in za nad 16-letno deco.

* * *

V Werkliedenbondu v Heerlenu je včlanjenih 152 društev s 20.000 člani. Med te so všteta tudi vsa jugoslovanska društva sv. Barbare. Vsak član sv. Barbare ima pravo do vseh gori navedenih pravic, ki jih nudi R. K. Werkliedenbond. Vsak član naj se pa tudi zaveda svoje prve dolžnosti, ki jo ima kot tak: „**Če tudi je skrb za kruh važna, vendar najvažnejša naša skrb je: vzgojiti v naših vrstah zavedne katolike**“. /Dr. Poels/

Zunanost Evina. V šoli čita Radovan zgodbe sv. pisma. Ko prečita stvek: „**Človeku ni dobro samenu biti, ustvariti ti hočemo tovarišico**“ — obrne list, po nesreči pa zgrabi več listov in čita o Noetovi ladje dalje —: „**ki bo 300 čevljev dolga, 50 široka, 30 pa visoka. Namaži jo zunaj in znotraj s smolo!**“

Waterschei, Mei 1931.

AAN DE REDACTIE VAN HET
MAANDBLAD „**RAFAEL**“.

ZeerEerwaarde Confrater en Vriend.

Als een uiterst welkome gast begroeten ook wij Uw Maandblad „**Rafael**“, bestemd voor de Joego-Slaviërs in onze Mijnstreek.

Sterk bewust van den geweldigen invloed der Pers op de huidige volksmassa, zien wij in Uw blad een broodnoodigen helper voor de talrijke Joego-Slaviërs, die in onze parochie verblijven.

Volgaarne stellen wij dan ook den Boekhandel en onze mannen van „**De(n) Kring**“ ter beschikking van Uw Maandblad. Zeg aan Uwe Landgenooten, dat „**De Kring**“ met zijne zalen, met zijn sociale en recreatieve inrichtingen, voor alle ordeliëvende mannen zijn deuren wijd openzet en Uw Landslieden er te midden der Belgen, Nederlanders, Polen, Hongaren, Tsechen enz. steeds welkom zijn.

Wij wenschen U en Uw „**Rafael**“ goed heil!

Hartelijk groeten in Xto,

t.t.

P. J. J. VAN DE VOORT, Pastoor.

„**DE KRING**“, kjer se prodaja nas list, WATERSCHEI.

Pismo flamskega g. župnika iz Waterschei - Belgija.

Prisrčno pozdravljamo tudi mi mesečnik „**Rafael**“, ki je namenjen Jugoslovanom našega delavskega revirja. Globoko prepričani o močnem vplivu časopisja na ljudstvo, hočemo razširjevanje Vašega lista med številnimi Jugoslovani, ki bivajo v naši župniji, podpirati.

Zelo radi Vam stavimo na razpolago tudi našo trgovino v „**De Kring**“ in njene raznašalce listov. Povejte Vašim rojakom, da ima „**De Kring**“ z vsemi svojimi lokali in zabavnimi institucijami svoja vrata za vse redoljubne ljudi vedno široko odprta in da so Vaši ljudje poleg Belgijcev, Nizozemcev, Poljakov, Madjarov, Čehov itd. vedno dobrodošli.

Zelimo Vam in Vašemu „**Rafaelu**“ veliko uspeha!

P. J. VAN DE VOORT, župnik.

ROMANJE V HOLANDSKI LURD - VALKENBURG.

Slovenci smo znani, kot narod, ki rad roma na božje poti. Je pa tudi naša domovina kar posejana z romarskimi cerkvami in kapelicami.

Posebno ljube so nam Marijine božje poti. Zato se tudi s ponosom imenujemo: Marijin narod!

Tudi v tujini si zaželimo romanj. Kako neki ne? Saj nas romanje duhovno prenovi in nam vzbudi najlepše spomine na dom. Vsako leto smo priredili kako romanje, holandski Slovenci smo šli navadno v sosedno Nemčijo v Kevelaer, sorojaki iz Belgije pa v belgijski Scherpenheuvel.

Letos pa romamo dne 21. junija v Valkenburg!

V Valkenburgu so si umni Holandci napravili svoj „Lurd“ — naravni posnetek pravega Lurda na Francoskem in katakombe, istotako posnetek pravih rimskih katakomb.

Valkenburg leži v sredini med Heerlenom in Maastrichtom, od obeh à 11 km oddaljem, ima krasno lego in je zato najljubše letovišče Holandcev.

Spored romanja:

Vozili bodo posebni avtobusi iz Eygelshovena, Brunssuma, Heerlerheide in Lutterade; odhod avtobusov točno ob 8. uri.

Ob 9. prihod v Valkenburg, tam spreved po mestu z godbo do lurške votline.

Ob ½10. sv. maša in slovenska pridiga: na prostem pred lurško votlino.

Ob 12. skupno kosilo, med kosilom svira godba.

Ob 2. pop. odhod v katakombe.

Ob ½5. pridiga, litanije in blagoslov pri lurški votlini.

Nato razgled raz stolpa in kratek izlet v okolico.

Ob 7. se vrnemo z avtobusi.

Cene romanju:

1. avtobusna vožnja tja in nazaj 70 ct. za osebo, za otroke je primerno znižano;

2. obed v lepem hotelu — kdor ga želi — /juha, meso in prikuha/ 90 ct.;

3. vstopnina v katakombe 50 ct., za otroke 30 ct.

Vsak mora stroške naprej plačati zaupnemu možu, ki bo zbiral imena udeležencev ali pa predsedniku društva do 14. junija.

Romanja se udeleži tudi naš jugoslovanski konsul g. J. H. Dupont.

Prijatelji! Vedno smo dali tujcem, med katerimi bivamo, priliko spoznati, da smo pošteni in vereni narod. Zato smo kot taki tudi spoštovani. Naj bo zlasti to romanje manifestacija naše vernosti in narodne vzajemnosti!

T. Gregoric:

Wauthier-Braine /Belgija/, 15. 5. 1931.

SLOVENSKI POPOTNIK V ROKAH BOŽJE PREVIDNOSTI.

Zacvetel je lepi majnik, kristjani ga imenujemo Marijin mesec. Vesel sem ga pričakoval, saj sem bil namenjen ravno v tem mesecu napraviti daljše potovanje po Belgiji, kjer preživljam že šesto leto sebe in svojo družinico. Bila je prva nedelja. Zgodaj zjutraj odpotujeva z ženo na motornem kolesu.

Prav naglo sva pustila za seboj trg Wauthier-Braine, najino bivališče, južno od Bruselja. V Teruieren zaslišiva zvonček cerkvice, ki kliče vernike k jutranji službi božji. Ustaviva se za par trenutkov, vstopiva v hišo božjo in pomoliva kratko molitev. O, kako lepo in veselo je; cerkev polna pridnih Flamcev!

Kaj hitro prideva do slavnega Louvaina. Tam se zopet malo odpočijeva in si ogledava mesto, kjer biva in študira v jezuitskem kolegiju tudi nekaj slovenskih gospodov. Ta kolegij mi je poznan že iz leta 1929, ko sem obiskal tam našega prvega slovenskega misijonarja v Belgiji g. p. Lederhasa.

Zopet je zaropotal motorček in preko Diesta sva brzela po ravni cesti mimo krasnih polj proti Hasseltu, središču province Limburg. Le kratek odmor, da sva se osnažila in popila čašo kave. Osem je ura, treba je še naprej, naprej do cilja! Od daleč zagledava kolonijo Winterslag: tam so domovi slovenskih rudarskih družin!

Lepa cesta, ki vodi v kolonijo, je bila polna ljudi, ki so šli v cerkev. Med njimi spoznam tudi slovenske obraze, ki hite k slovenski službi božji. Razveselil sem se zelo, ko sem zagledal, saj sva tudi iz ženo imela isti cilj: k sv. maši, ki jo bo služil naš izseljeniški duhovnik g. Oberžan. Prav lepo so zapeli pri sv. maši slovenski fantje in dekleta. Ne morem

popisati, kako rad sem jih poslušal, saj že nad dve leti nisem slišal slovenske pesmi.

Pri dobri slovenski družini sem se potem sešel z našim duhovnikom; razgovarjala sva se o tem in onem. „Pa še vi kaj napišite za „Rafaela“, mi naroči gospod ob slovesu. No, boste pa videli, kaj bom še danes napisal.

Dosti sem že potoval po tej deželi. Slišal sem na svojih potovanjih, da hodi črni „vrag“ po kolonijah. Jaz sem se pa ravno s tem „črnim“ hotel sniti. In res, dragi čitatelji, našel sem ga, v Winterslagu je bil ta „črni“, in da vam povem bolj natanko: ta, ki so ga imeli nekateri za „črnega v.....“, je moj prijatelj, je duhovnik. Rad ga imam, in zato sem ga iskal.

Moram pa takoj povedati, da niso vsi naši ljudje obsuvali g. duhovnika s takimi slabimi izrazi, le tisti so to, ki jim je že ugasnila luč svete vere. Ne zavedajo se, kako dobroto jim je Bog izkazal, da jim je v tujino poslal skrbnega dušnega pastirja, ki se tolikanj trudi za nas izgubljene ovce. Jako veliko, da večina naših ljudi pa ljubi in spoštuje svojega duhovnika.

Čas je naglo potekel, treba se je bilo posloviti. Na potu nazaj se mi je zgodila huda nesreča. Moji ženi, ki je sedela na zadnjem sedezu, se je nekaj km pred domom odtrgal držaj, za katerega je držala, padla je raz sedeža in se močno poškodovala. Bila je v pričakovanju veselega dogodka, ki je pa končal z žalostjo. Sam sem se zaletel v bližnji zid ter si nalomil desno nogo in prebil glavo. Upam, da bova oba z ženo kmalu okrevala.

Vzglede naj vam bo, dragi čitatelji, kako dober je naš Oče v nebesih, ki je v preteči grozni nevarnosti ohranil življenje očetu 4 nedoraslih otrok in materi ter zahteval le žrtev enega nedolžnega bitja.

NAŠE BELGIJSKE KOLONIJE.

Dopis društva „Jedinstvo“ v Seraingu.

Z ozirom na Vašo željo, ki ste jo o priliki Vašega obiska v Eysdenu izrazili našemu predsedniku g. Lazarju Djuranoviču radi dopisovanja naše organizacije **Udruženja jugoslovenskih radnika „Jedinstvo“** čast mi je javiti sledeče:

Za ustanovitev našega društva so se največ trudili gg. J. Kutjelič, I. Bačić, T. Čurčić, M. Šarič, I. Halič, A. Topič, L. Guberna vsi so naši bratje iz Hrvatske, a med Slovenci so bili gg. M. Matko in J. Hrovatič. 16. nov. 1930 je bil sklican občni zbor v Seraingu, ki se ga je udeležilo do 300 članov.

Bil je izvoljen upravni in nadzorstveni odbor, sprejela so se društvena pravila. Naš sedanji predsednik je imel ob tej priliki lep, bratski nagovor, v katerem se je zahvalil bratom Hrvatom in Slovincem za njihovo bratsko in patrijotsko delo pri ustanovitvi tega podpornega in narodnega društva, ki lahko vanj vstopi vsak Jugoslovan neglede na vero in narodnost. Govornik je bil z velikim aplavzom od navzočih pozdravljen in istočasno izvoljen za predsednika društva.

Društvo lepo napreduje, imamo člane skoro v vse krajih Belgije; podružnice ima društvo v Micheroux, Canne, Ougrée, Charleroi in Lanye. Naš silj je grupirati vse jugoslovanske delavce ter neumorno delati v medsebojni pomoči, pamagati našim članom v vsakovrstni potrebi ter širiti med njimi ljubezen do našega vzvišenega Kralja in mile nam domovine.

Člani upravnega odbora so: Predsednik: Lazar Djuranovič iz Boke Kotorske, 1. podpred. M. Matko iz Trbovelj, 2. podpred. I. Grdemič iz Karlovca, 1. tajnik Josip Hrovatič iz Sevnice, 2. tajnik I. Halič iz Karlovca, blagajnik I. Mlinar iz Črne, knjižničar H. Carič iz Imotskog. Odborniki: T. Čurčić, I. Topšič, J. Šimundič, S. Novakovič, G. Popovič, I. Pečovnik in F. Kovač.

V nadzorstvenem odboru so: Pred. Ante Topič, N. Brnovič, H. Duradbegovič, J. Džirlo, T. Leščar.

Ker je nastopila sedaj splošna kriza dela, se trudi naše

udruženje, da skuša zaposliti naše ljudi pri raznih belgijskih podjetjih, brezposelnim in bolnim pa priskočimo z denarno podporo na pomoč. Naše društvo je imelo posebno čast, sprejeti iz rok Kr. Poslanika in Ministra v Bruselju g. Milana Milojeviča dne 22. marca tl. sliko Nj. Veličanstva Kralja Aleksandra in jugoslovensko zastavo, ki nosi napis: Udruženje jugoslovenskih radnika „Jedinstvo“ v Belgiji.

Imamo tudi nekaj knjig in časnikov, ki so vedno našim članom na razpolago.

Koncem tega dopisa apelira podpisani na vse brate — zavedne jugoslovanske delavce, da se v ljubezni podpirajo ter se združijo v „Jedinstvo“ in to v čast in ponos naši mili domovini!

Za „Udruženje jugoslovanskih radnika JEDINSTVO v Seraing“:

Josip Hrovatič, tajnik.

„Sv. Barbara“ - Winterslag.

Z dne 6. aprila tl. je naše društvo imenovalo na svoji svečani seji g. **Franc-a Cesar**, ki je bil njen prezasluženi član od ustanovitve do danes, za častnega predsednika. Društveni predsednik g. Komac je v lepem nagovoru opisal velike zasluge, ki si jih je pridobil slavljence za društvo in mu izročil krasno izdelano spominsko sliko. G. Cesar je bil zelo iznenaden ter se je ves ginjen zahvalil za visoko odlikovanje.

Umril je po kratki bolezni naš rojak Janežič Ivan dne 3. aprila. Naj v miru počiva!

Novice iz Eysdena.

Društvo sv. Barbare je imelo 3. maja svoj redni občni zbor. Poročila odbornikov, zlasti marljivega pevovodje in godbenega vodje g. Hribarja so bila zelo zanimiva. S ponosom lahko trdimo, da je društvo z zadnjem letu zelo napredovalo v vsakem oziru.

Za tekoče poslovno leto je bil izvoljen prejšnji odbor.

Zalostna novica, da je nam vsem tako zelo priljubljeni Henrik Kljun doma iz Bučke na Dolenskem, star komaj 25 let dne 4. maja nenadoma moral v večnost, je pretresla vse naše rojake. V rovu se je težko ponesrečil, pripeljali so ga v bolnico v Lüttich, kjer je pa še isti dan izdihnil svojo blago dušo. Tam je bil tudi pokopan. Zapušča ženo, s katero je bil komaj 20 mesev poročen in enega otroka. Blagi mož naj v miru počiva, njegovi ženi pa naše iskreno sožalje!

Waterschei.

V trgovini „DE KRING“ /poleg cerkve/ se prodalja naš list „Rafael“. Segajte pridno po njem! Številka stane le 1 frank.

NOVICE IN HOLANDIJE.

Društvo sv. Barbare v Brunssumu.

Dne 26. aprila je priredil dramatični odsek tukajšnjega društva krasno slovensko igro „Revček Andrejček“, ki je tudi sijajno uspela. Obisk je bil jako lep, moralni uspeh zadovoljiv. Ob tej priliki se zahvalimo predvsem našemu organistu g. A. Kronovškemu za njegov trud in požrtvovalnost, kakor sploh vsem, ki so pomagali pri tej igri.

Hriberšek.

Društvo v Hoensbroeku

je priredilo na binkoštno nedeljo 24. maja popoldan 5 dejanko-žaloigro „Lovski tat“. Pohvale vredna je požrtvovalnost igralcev, ki so letos že drugič nastopili na odru.

Bolniki v bolnici Heerlen.

Na novo so prišli zadnje čase v bolnico: Friderik Porderčnik iz Heerlerheide, ki se je zelo potolkel po nogi, istotako tudi Jozef Mešiček iz Schaesberga. Vodovnik Alojz iz Hoensbroeka mučo močan revmatizem, Jozef Haler iz

Hoensbroeka je bil ja tako nesrečen, da je padel iz 3. nastropja in je imel pri vsem tem še veliko srečo, da je dobil le notranje poškodbe, radi katerih bo pa kmalu okrevl. V ženskem odelku je ga. Jozefa Medved, ki trpi na obistih.

Naši pokojni.

Jozef Zorko, član društva sv. Barbare v Lutterade je dne 29. 4. umrl na državnem rudniku „Hendrik“; v rovu ga je zadela kap in je takoj izdihnil. Pokopan je bil v Sittardu. Zapušča ženo in 6 otrok.

Jozef Koritnik iz Brunssuma, Overbergstraat je v starosti 54 let dne 8. 5. umrl vsled opešanosti po težkem delu. Zapušča ženo in 4 otroke. Slovenci so zbrali in darovali za pogrebne stroške 38.10 fl.

Ivan Boch iz Brunssuma, Langenberg, starček 65 let, je bil od ustanovitve društva vedno njega zvest član. Umril je vsled oslabelosti dne 28. maja. Društvo je kupilo svojemu članu venec in darovalo ženi-vdovi 20 fl. Pogreba, ki se je vršil 30. maja, so se udeležili vsi člani društva Brunssum v uniformah in z vastavo.

Konferenca slovenskih izselj. duhovnikov.

V dneh od 4. do 6. maja se je vršila v Heerlenu konferenca duhovnikov, ki delujejo med našimi izseljenci v raznih deželah. Prišli so na ta sestanek Mgr. Zupancič, gg. Hafner in Kastelic /iz Francije/, gg. Tensundern, Hegenkötter in Fischer /iz Nemčije/, p. Teotin in Oberžan /iz Heerlena/. Obravnavala so se razna važna vprašanja, kakor: potreba časopisja za izseljence, naraščajoča brezposelnost, o potrebi varčevanja med izseljenci, o potrebi slovenskih učiteljev za našo dečo itd.

Poslale so se na naše oblasti sledeče resolucij:

1. Z največjim zadovoljstvom pozdravljamo osnovanje „Izseljeniškega sveta“ v Ljubljani.

2. Ponovno nujno prosimo, da se merodjne oblasti zavzamejo, v kolikor se še ni izvršilo, za čimprejšno sklenitev potrebnih gospodarskih, socialnih in invalidnih pogodb z državami, kjer bivajo naši izseljenci, ki so tu brezpravni in žive mnogokrat v največji revščini.

3. Da bo moglo izseljenško dušno pastirstvo objeti vsaj največje naselbine Jugoslovanov in da se ti versko in narodno docela ne pogube ali da se enkrat ne vrnejo s prevratnimi idejami v domovino, so nujno potrebni svaj še štirje izseljenški duhovniki in sicer: eden za Belgijo, eden za Nemčijo in še dva za Francijo.

4. Dejstvo, da veliko število otrok slovenskih starišev, ki se večinoma vrnejo v domovino, ne zna svojega materinega jezika, govori o nujno potrebi pouka v narodnem jeziku. Zato prosimo prosvetno oblast, da preskrbi naši šolski deci učiteljev. V Holandiji in Belgiji so okolščine v toliko ugodne, da bi se s poukom narodnega jezika lahko takoj pričelo, v drugih državah bo treba vprašanje pouka prej pogodbeno urediti.

Proslava 40-letnice „Rerum Novarum“

v Heerlenu.

Na binkoštni pondeljek 25. maja so proslavila vsa delavska društva Limburga 40 letnico slavne okrožnice papeža Leona XIII., v kateri se sv. oče poteguje za pravice delavskega stanu. — Proslava je bila kar najsijajnejša. Tempsplein in sosedne ulice v Heerlenu so bile natrpane ljudstva, vse je padlo na kolena, ko je duhovnik prinesel Najsvetejše pred mogočen kip Srca Jezusovega in podelil blagoslov. Nato se je razvil veličasten sprevod skozi mesto z 160 zastavami, med njimi 3 jugoslovanske. Kaj laskavo so se izrazili Holandci o naših zastavah, da so najlepše med vsemi. — Na velikem vrtu se je potem zbrala ogromna množica delavstva in poslušala holanske in nemške govornike.

Holandci - naši prijatelji - odlikovani.

Njegovo Veličanstvo jugosl. Kralj Aleksander je odlikoval z redom sv. Save 3. oz. 4. in 5. razreda holandske gospode

Mgr. dr. Poels, dekana iz Heerlen g. Nicolaije in p. Teotim van Velzen.

Vsi trije imajo prav velike zasluge pri delu med našimi jugosl. izseljenci. Vsak Jugoslovan jih prav dobro pozna, saj prihajajo tako radi na naša zborovanja in sestanke, zlasti še pater Teotim, ki je duhovni vodja Zveze društev sv. Barbare.

Dr. Poels, bivši univerzitetni profesor, stoji že nad 20 let na čelu socijalnega gibanja Holandije, ima neminljive zasluge pri zidanju stanovanjskih kolonij kakor sploh pri eminentno urejenih socijalnih razmerah delavstva v Holandiji, ki nimajo primere v nobeni evropski državi. Njegov vpliv sega daleč preko mej njegove male domovine. V svoji veliki ljubezni do delavca ne pozna nobene razlike med narodi, posebno ljubi so mu še Slovenci.

Dekan Nicolaije, blaga duša, je predsednik komiteja sv. Lavrencija, ki skrbi za dušno pastirstvo izseljencev. Njegova zasluga je, da je prišel v Holandijo slovenski izseljeniški duhovnik. Stalno bivata v Heerlenu še dva tuja duhovnika: poljski in nemški; od časa do časa prihajajo tudi drugi, kakor italijanski, češki, madjarski. Za vse skrbi g. dekan. Poln skrbi in dela, ni nikdar slabe volje, stalno se da informirati o vseh podrobnostih iz življenja naših rojakov. Da je mogel naš misjon lani tako sijajno uspeti, je istotako predvsem zasluga g. Nicolaije.

Patra Teotima poznajo Slovenci pod imenom „naš pater“. On je organiziral naša društva sv. Barbare, katerim dâje kot njihov duhovni vodja smernice. V svoji ljubezni do našega naroda se je začel učiti slovenskega jezika, da bi tem bolj mogel koristiti našim ljudem. Kako zelo je že napredoval, kaže najbolje, da je že slovensko pridigoval.

K zasluženemu odlikovanju vsi holandski Slovenci iskreno častitajo! Častitkam se pridružuje tudi uredništvo „Rafaela“!

Nov jugoslovanski Kr. Poslanik v Hagu.

Potem, ko je odšel Poslanik g. Hristič iz Haga v Grčijo, je pred par tedni nastopil poslaniško mesto minister g. prof. Straznicki. Novi poslanik je prišel iz Buenos Aires, kjer je bil poslanik za Argentinijo.

Ob nastopu visoke službe v Holandiji si dovoljuje biti „Rafaël“ tolmač globokega spoštovanja in izraza udanosti vser naših jugoslovanskih izseljencev v Limburgu napram visokemu predstavniku naše Kraljevine!

Jugoslovanski konsulat v Heerlenu.

S 1. majem tl. je prevzel g. konsul vse v njegovo področje spadajoče posle in pričel uradovati. Posluje v Oranje Nassaustraat /Amsterdamsche Bank/ vsak dan razun nedelje in praznike od 1/29. do 12/2. in popoldan od 2. do 1/24. ure, ob sobotah le dopoldan.

Kr. Konsulat ima pravico in vrši sledeče posle:

1. vidira potne liste,
2. sprejema potne liste v svrhu podaljšanja in jih odpošlje na Kr. Poslaništvo v Hag /konsulat sam ne more podaljšati veljavnosti potnega lista/,
3. oskrbi provizorične in prave potne liste,
4. overovlja /legalizira/ podpise na listinah,
5. prevaja slovenske dokumente iv nemški in holandski jezik, kakor tudi obratno,
6. pregleda poročne dokumente in izdaje za holandsko oblast veljavno dovoljenje za ženitev,
7. podpisuje izjave ženinov oz. mož, da morejo njihove neveste oz. žene dobiti doma potne liste,
8. daje potrebna navodila v civilno pravnih in vojaških zadevah naših državljanov,
9. zastopa pravice in interese Jugoslovanov bivajočih v provinci Limburg in Nord Brabant.

Če se obračate pismenim potom na konsulat, pišete lahko v našem narodnem jeziku. Ne pozabite pa pristaviti svojega natančnega naslova. Naslov konsulata: Consulaat van Joegoslavië, Heerlen.

Taksa za podaljšanje potnega lista. Na razna tozadevna vprašanja odgovarjamo, da znaša taksa za eno leto veljavnosti 1.20 fl. Nekateri si pa ne dajo vsako leto podaljšati potnega list, morajo seveda potem plačati za več let nazaj.

Razume se, da je treba poleg takse plačati za odpošiljanje tudi poštno stroške.

Predstavniki društev pri našem konsulu.

Prelep večer so doživeli predstavniki vseh naših društev dne 27. maja. Naš konsul g. J. H. Dupont je povabil vse predstavnike in zbor pevcev na zabavni večer k sebi. Društva so porabila to priliko in izrazila po svojem Zvezinem predsedniku g. Klinarju izraze svoje udačnosti in naklonjenosti ter mu izročila sliko Njeg. Veličanstva kralja Aleksandra. G. Konsul se je ginjen zahvalil za pozornost in ob veselem navdušenju napil čašo pravega jugoslovanskega vina na čast naši visoki kraljevski rodbini in naši lepi domovini. Pevci so odgovorili z „Lepo našo domovino“ in potem pristavili še nekaj naših narodnih. Lep družaben večer, ki sta se ga udeležila tudi p. Teotim in g. Oberžan, je napravil po ljubeznivem nastopu g. konzula in njegove dobrohotne g. soproge na naše društvenike najlepši utis.

Išče se Elizabeta Kastelic, roj. Tršelič, katere naslov je le nepopolno znan: Hofstrasse 77. Limburg, Holandija. Ker se nahajajo važne listine imenovane na konsulat, se naprošajo, vsi, ki bi znali za njeno bivališče, da prijavijo njen naslov.

PISMO NAŠIH ROJAKOV IZ NEMČIJE.

Moers-Meerbeck, 31. 5. 1931.

Uredništvu „Rafaela“!

Z velikim zadovoljstvom smo vzeli na znanje vest o izdajanju mesečnika „Rafaël“. Njegova bogata vsebina iz raznih krajev naših izseljencev je velikega pomena. Res je potrebno, da se, ako drugače ni mogoče, spoznavamo tako vsaj po našem glasilu za izseljence in to v verskem, narodnem ter gospodarskem oziru. Tako bomo najbolj gojili bratsko ljubezen v luči naše sv. vere do naroda in domovine.

Na zborovanju odbora Zveze jugoslovanskih društev katoliških v Nemčiji v Wanne-Eickel z dne 14. 4. smo vzeli poročilo preč. g. Hegenkötterja o konferenci izseljeniških duhovnikov v Heerlenu z velikim zanimanjem na znanje. Kako omejiti ali podpirati bedno stanje naših izseljencev, temu v pomoč naj bi služil tudi „Rafaël“. Dasi imamo v Nemčiji sedaj težko stanje vsled brezposelnosti, vendar bomo delali na to, da se naša društva kolikor največ naroče na „Rafaela“.

Posiljamo vsem našim izseljencem naše najsrčnejshe pozdrave ter kličemo vsem društvom: Bog blagoslovi krščansko delo v prid bližnjemu!

Zveza jugoslovanskih katoliških društev v Nemčiji:

Ivan Lindič, predsednik.

V Moers-Meerbeck je praznoval vrli član društva sv. Barbare g. Jozef Tovornik, doma iz Vodice pri Kalobju, dne 31. maja v sredi svoje družinice srebrno poroko. Slavjenec je ustanovitelj društva in je stal kot katolik in narodni delavec vedno v prvi vrsti.

Želimo mu prav iz srca, da bo doživel še zlato poroko!

/Tej želji se pridružuje tudi uredništvo!/

MISLITE NA STAROST! POSKRBITE ZA ŽENO IN OTROKE!

V času, ko ima rudar delo, bi si pač včasih lahko marsikak goldinarček dal na stran za slabe čase. Kako prav mu bo prišel na stara leta!

Kake sirote so še le žene-vdove s kopico otrok, ki jim je moža ubilo v rudniku! Pokojnina je tako nizka, da ni mogoče preživljati družine.

To dvoje je prisililo pisca teh vrst, da je napisal naslov tega članka: Mislite na starost! Poskrbite za ženo in deco! To so resne stvari, prijatelji moji!

Premišljujoč vse to, je naš izseljeniški duhovnik podvzel korake, da se bo našim rudarjem mogoče zavarovati pod jako ugodnimi pogoji pri domači jugoslovanski zavarovalnici.

Obiskal vas bo zastopnik te zavarovalnice, ki vas bo v vsem natančno informiral. Lahko se pa tudi obrnete na naslov uredništva našega lista, ki vam bo radevolje postreglo z navodili.

Najvažnejše pri tem domačem zavarovanju je to, da denar, ki ga vplačaš, ni izgubljen, ker če po 3 letih plačevanja ne moreš več plačevati, lahko dvigneš vplačane zneske. Če pa plačuješ do konca, dobiš pa še lepe obresti, v slučaju smrtne nezgode pa dvakratni zavarovalni znesek.

Prijatelji! Še enkrat prav resno: Poskrbite za ženo, otroke, da jim ne bo treba v slučaju vaše smrtne nesreče lačnim biti!

Poskrbite i za svoja stara leta!

RAZNO.

Pismo ženam. Pod tem naslovom smo priobčili dva članka namenjena našim materam. Zvedeli smo, da so se v neki koloniji naše žene pritoževale da je bilo preostro napisano. Izjavljamo, da smo priobčili pismi le z najboljšim namenom, ker bi namreč radi, da se napake in nedostatki, ki jih je opaziti med ljudstvom, odpravijo. Imeli smo le namen, da bi naše rojake vzgojili v kulturno visoko stoječ narod, ki bi ga naj spoštovali tudi tujci. Zato prosimo, naj se ne zameri, ako opozorimo na eno ali drugo napako, ker imamo le dobrobit naroda pred očmi. Radevolje pa sprejmemo vsako kritiko, ki se pa naj pošlje naravnost našemu uredništvu.

Iz pisarne jugosl. duhovnika. Pridejo dnevi, ko moraš celo uro čakati pred pisarno predno prideš na vrsto. Posebno zadnje čase prihajajo stranke z najrazličnejšimi željami in prošnjami. Pooblaščeni smo izjaviti, da je vsak dobrodošel in da se vsakemu rado pomaga, **če je le mogoče.** A včasih je docela nemogoče, ker prihajajo stranke z željami, ki jih ni mogoče izpolniti.

Da bi duhovnik pri obilici poslov iskal posameznim družinam stanovanje, na to ni mogoče misliti, pač pa lahko pomaga z nasvetom.

Če je potrebno posredovanje na rudniku v malenkostnih zadevah, naj stranka sama opravi. Le, če ne gre, naj se obrne na našo pisarno.

Če si odpuščen, ne čakaj nekaj tednov, temveč se **takoj** obrni na našo pisarno, da posreduje. Si odpuščen radi 3 „plavih“ ali radi disciplinskega prestopka, tudi posredovanje pisarne ne bo imelo uspeha, in edina rešitev zadeve bo vrnitev v domovino. Pomni: kdor je sam kriv, temu se pomagati ne da!

Kadar se ženiš /ali imaš pevesto tu ali v domovini/, se najprej pogovori z našim duhovnikom. V njegovi pisarni se bodo oskrbeli vsi potrebni dokumenti in dovoljenja. Ravnaj se potem natančno po danih navodilih, sicer boš imel neprilike!

Pri današnji gospodarski krizi je nemogoče pomagati vsakemu brezposelnemu k delu. Sicer jih je prišlo že jako mnogo po posredovanju naše pisarne do zaslužka, ali stranke pozabijo včasih, da moremo mi le prositi, in da sami ne moremo ljudi zaposliti. Kolikokrat se zgodi, da sprejne rudnik delavca le radi naše prošnje, če tudi ne potrebuje

delavskih moči. Največja težava je z onimi, ki ne znajo nemščine.

Delo v pisarni se vrši brezplačno. A, kako težko je potem človeku, če se zgodi kaj takega: Stranka pride naravnost iz Jugoslavije brez poznega lista /oblasti mu ga niso dale, ker ni imel dokazila, da mu je delo preskrbljeno/, in potem želi, da se mu tu kar hitro oskrbi potni list in delo. Ker pa to ni mogoče, se stranka, ki je imela doma posestvo, ga prodala, šla na slepo srečo po svetu, vrne domov, in v domovini potem pripoveduje, da se jugosl. duhovnik nič ne briga za delavce. Kaj rečete vi, k temu? Hvaležnosti za delo ne zahtevamo, ali obrekovanje pa vseeno boli.....!

Prihajajte v pisarno dopoldan, ker popoldan jugosl. duhovnika ne najdete doma!

Vest uredništva. Kakor je cenjenim čitateljem znano, je bil urednik v aprilu odsoten, zato sta 5. en 6. številka „Rafaela“ malo zakasneli. V juliju izide številka zopet redno.

Z mesecem julijem se razširi naš list tudi na jugosl. kolonije v Franciji in Nemčiji in postane tako glasilo vseh naših izseljencev v zapadnih evropskih državah.

ČE IMA KDO SVOJO ZAROČENKO V AMERIKI.

Resnična zgodba. — Iz „Izseljeniškega Vestnika.“

Janez, krepak slovenski fant, je imel v Brooklynu svojo prijateljico še iz šolskih let. Anka ji je bilo ime. In ta Anka je bila pridno dekle in tudi izvežbana kuharica. Kot taka je pa seveda v Brooklynu dobro zaslužila. Dolarček se je pridruževal dolarčku v hranilnici, ker je bila tudi varčna. Pisala je seveda domov, kako se ji dobro godi in kako dobro zasluži in kako ji tudi kupček v hranilnici pridno raste. Tudi svojo sliko je poslala domov. Vse ji je zavidalo in pa tudi občudovalo, slika je namreč predstavljala prav čedno ameriško „Miss“! Kajpada, je vse to prišlo na ušesa tudi našemu Janezu. Ali je Janez o vsem tem zvedel samo od ljudi, ali pa morda kar naravnost od lepe Anke, o tem zgodovina molči. Naj bo že, kakor hoče, toliko ve zgodovina, da se je kmalu razvilo živahno dopisovanje med Janezom in Anko in sta se ti dve srci vedno bolj vneli i drugo do drugega, kolikor nista bili vneti že prej. In v Janezu je dozoreval vedno bolj in bolj trdni sklep, da zasnubi svojo „Mis“ Anko tam v daljnem Brooklynu. Tudi Anki je srce vedno živahneje bilo, ko je dobila liste, pisane od Janezove roke, narekovane bolj od srca, kot od glave. Toda tu se pa začne križev pot Janezov in deloma tudi Ankin. Ta neumna Amerika je namreč zaprla vrata vsem tujcem in ne mara več Evropejcev. Da bi pa Anka prišla domov, pustila lepo službico, ki ji nese tako lepe dolarčke? Naka! Tega pa že ne! Janez v Ameriko? Da, šel bi rad, zelo rad. Pa te preklicane stroge postave! Vendar pa je srce vleklo srce, da bi se čim prej združili z večno sladko vezjo zakonskčja „Kurnika“.

In nič bi ne bilo iz vsega tega lepega romana, ko bi Janez ne bil pristen korenjak in junak, ki je pripravljen prinesiti tudi žrtve na oltar svoje idealne ljubezni.

Najprej je kajpak poskusil zakonito, pravilno pot, da gre v Ameriko za kruhom in dekletom. Toda smola je smola. Tudi Janez jo je imel. Čakel je nekaj let, da pride njegova kvotna številka na vrsto in dobi postavno dovoljenje, da sme skozi vrata „boginje svobode“ v New Yorškem pristanišču v zlato Amerika k svoji izvoljenki. Pa kar ni hotela priti na vrsto in ni hotela. Je že tako, da more pri vsaki idealni ljubezni biti nekoliko romantike vmes, drugač to sploh roman biti ne more. Tudi Janez in Anka sta to okušala in seveda tudi trpela.

Pa kaj ljubezen vsega ne zmore! Vsaj v vsakem romanu navadno ljubimec prinese kako žrtev za ljubljeno devojko. Tako je tudi vroča ljubezen, ki je plamtela v srcu našega Janeza kakor velik kres v kresni noči tam na Gorjancih, privedla Janeza do junaškega sklepa: „Če mi ne dovolijo

Božji Previdnosti je dopadlo odpoklicati v cvetu mladosti

brata

FRANC in JOŽEF OBERŽAN

Prvi je bil eno leto učitelj, 23 let star, umrl 10. aprila.

Drugi je pred enim letom daroval prvo sv. mašo, dovršil 25 let, umrl 16. aprila.

Priporočam oba brata v pobožno molitev!

Drago Oberžan.

pri v Ameriko skozi sprednja vrata, bom prišel pa skozi zadnja". Sklenjeno, storjeno.

Zmožen nemščin, e vzel si je Janez potni list za obisk svojega prijatelja v Nemčiji, katerega je seveda dobil brez posebnih težav.

„Ko bom v Nemčiji, sem že bližje morja. Brooklyn je pa ob morju“, si je mislil. Tudi vozijo iz Nemčije parniki naravnost v New York. Brooklyn je pa samo vzhodni del mesta New Yorka.

Toda, kako priti čez lužo v Ameriko in ko bo tam, kako se vtihotapiti v mesto?

„Ej, bo že kako!“ si je mislil. „Ko bom enkrat v Newyorškem zalivu, ni spak, da bi se v tolikem mestu ne mogel kako izmuzniti s parnika na suho!“

In res! Janez se pelje naravnost v Bremen, kjer čakajo veliki prekoceanski parniki tako vabljivo Evropejce, da jih ponese čez lužo. Toda prvo razočaranje je doživel, ko so mu povedali, da ne smejo na parnik nikogar sprejeti, kdor nima ameriškega vizuma že tukaj, da more v Ameriko. Pa kaj mislite, da ima Janez zastoj zdrave možgane v glavi? Kaj še! VBremenu je začel iskati stike z raznimi delavci in uposljenci na prekoceanskih parnikih. In res se mu je posrečilo v neki gostilno, da se je seznanil s kurjačem največjega parnika neke ameriške družbe. Pila sta skupaj in Janez ni skoparil, ko je plačeval kurjaču vrček za vrčkom pristnega „monakovca“. In temu je razodel, da bi rad tudi vstopil v službo tega parnika in tudi on postal kurjač. Pa smola je smola. Ko je pri paroplovni družbi zaprosil za to službo, je ni dobil.

Pa Janez ni izgubil upanja. Vedel je, da zlata roka tudi železne duri prebije in da se z „mazanjem“ da marsikaj

doseči. Prijateljstvo pa tudi nikoli ne škodi. S kurjačem sta pa postala res prava prijatelja. Kdor je pa našel dobrega prijatelja, je našel zaklad, pravi sv. pismo. Resnico tega izreka sv. pisma je okusil tudi Janez. Našel je tega dobrega prijatelja in po njem našel tudi svoj zaklad — svojo ljubo Anko. Preprosil in podkupil je tega svojega prijatelja, da ga je vzel na parnik in tam v strojnici skrtil. Tako je parnik odplul iz Nemčije v Ameriko z Janezom, skritim globoko doli na dnu parnika, kjer gore velikanski kotli in proizvajajo paro, ki žene parnik.

Janez je bil vesel in srečen in se že videl srečnega ženina pred oltarjem s svojo izvoljenko Anko na desnici.

(Se nadaljuje.)

ZA SMEH.

Oče: „Ali te ni sram, da si tako raztrgam in umazan?“

Jožek: „Ljubi očka, saj ste mi rekli, da človeka ne smemo po obleki soditi!“

* * *

Nevesta. Vprasajo malega Vladka, kaj je nevesta. Premislja nekaj časa, potem pa odgovori: „Nevesta je gospa, ki še nima moža, pa že ve zanj!“

* * *

Dobro spanje. Pijanec je padel v krčmi pod mizo, kjer je obležal in spal dalje. Čez nekaj časa ga zbudi prijatelj: „He, Joško, vstani! Ali ne vidiš, da ležiš pod mizo?“ — Pijanec se ogleda: „Res, res! Slišal sem pač, da je nekaj zaropotalo, a nisem vedel, da sem se sam zvrnil pod mizo.“

* * *

Zanesljivo znamenje. Boštjan: „Kako te sprejme žena, ko prideš pozno domov?“

Luka: „To spoznam že v kuhinji, skozi katero grem v sobo!“

Boštjan: „Po čem?“

Luka: „Po metli! Če je v kuhinji je dobro!“

Boštjan: „In če je ni?“

Luka: „No, če je ni, jo ima žena pri sebi, in potem —!“

* * *

Pijače sit. Mož pride pijan domov. Žena se huduje: „Nikdar nisi sit pijačel!“

„Večkrat kakor ti“, ji mirno odgovori možiček.

* * *

Pri vojaki. Kapler: „Rekrut Habe, koliko je polovica od 1/2?“

Rekrut premišlja, počasi odpre usta in reče: „Natanko tega ne vem, pa veliko vem, da ni!“

Z.H.B. PIVO

MORATE ZAHTEVATI!

DOBITE GA POVSOD

ZALOG

DEN HAAG

HEERLEN

TELEFON 205

Zahtevajte Z.H.B. pivo v steklenicah! Kdor ga enkrat poskusi, ostane stalen odjemalec

Najboljsa zavarovalnica za rudarje:
Nederlandsche Maatschappij v. Verzekering
Hoofdkantoor Den Haag

Vplacila: 1.25 fl mesečno za slučaj nezgode
3.75 fl " " " bolezni

Zavarovanec prejema: v smrtnem slučaju: 250 fl.
pri stalni nesposobnosti: 1000 fl.
pri začasni nesposobnosti: 6 fl tedensko itd.

Ker je zavarovalnica jako ugodna, se Jugoslovanom priporoča.

Jugoslovanski zastopniki zavarovalnice:
Davorin Brečko, Tumulus 3. a. EYSDEN / Belgija /
Ivan Koritnik, Kampstraat 37. LUTTERADE.
I. Mercnik, Schanserweg 20. NIEUWENHAGEN
I. Novak, Rietstraat. HOENSBROEK

Iscejo se novi zastopniki, javiti se je treba na naslov:

Jean Haemers, Tudderscherweg 36. SITTARD

Najboljsi in najprimernejsi holandski kato-
liski dnevnik za Slovence v Limburgu je

IMBURGSCH DAGBLAD

S. SVOJO VISOKO ZAVAROVALNICO

UPRAVA: HEERLEN, SAROLEASTRAAT 35-39

PODRUZNICE: KERKRADE, Einderstraat 38
SITTARD, St. Petrusstraat 4
MAASTRICHT, Stationstr. 43

Narocnina: cetrletno 2.65 fl, mesečno 0.90, in tedensko 0.20 fl.

SEDAJ, KO JE SPOMLAD PRED VRATMI,

je čas, da si omislite nabavo

NOVE PREPROGE NOVIH ZAVES,

PRAKTICNE SOBNE TAPETE

Imamo brezkonkurenčno izbiro, kljub temu so naše
CENE ZELO NIZKE

CENIKI IN VZORCI ZASTONJ NA
RAZPOLAGO

A. Schunck.

KERKPLEIN 12-14-16 TELEFON 864 BONGERD 14-16
HEERLEN